

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

Yapay Zekâ Destekli

MEB • AGS

KONU ANLATIMLI

TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

MEVZUAT

ANAYASA

1739 SAYILI MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU

222 SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU

7528 SAYILI ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ KANUNU

e-Kitaba ve video derslere
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Kitap

Video Ders Hediye

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. AŞ'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI VE MEVZUAT

ISBN 978-625-6140-72-1

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almasını diliyoruz.

I. Baskı: 2024, Ankara

Proje-Yayın: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Başak Matbaacılık AŞ
Çınar Mah. Çankırı Bulvarı No:108 Akyurt/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 51529

Değerli Okuyucularımız,

MEB-AGS Türk Millî Eğitim Sistemi - Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ve Mevzuat kapsamındaki konulara çalışmak ve soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlanış sürecinde, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek MEB-AGS gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak bir başucu kitabı niteliğinde olması hedeflenmiştir.

Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan konu anlatımları, her ünite içeriği ÖSYM formatına uygun, çözümlü test sorularıyla pekiştirilmiştir. Ayrıca konu anlatımlarında verilen bilgi ve çözüm tekniklerine ek olarak uyarı kutucuklarıyla önemli konulara dikkat çekilmiştir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma sürecinde hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Kitabın bölümleri altında video derslere erişim sağlayabilir.
- 3 Konu sonu testlerini çözebilir.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen **"Ölçme İstasyonu"** sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

*Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.*

Video dersler 02.01.2025 tarihinde yayında olacaktır.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

I. BÖLÜM – TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI

Türk Millî Eğitim Sisteminin Yapısı.....	1
Türkiye’de Eğitimle İlgili Yasal Belirleyiciler	1
Türk Millî Eğitiminin Amaçları	2
Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri	2
Türk Eğitim Sisteminin Yapısı	4
Eğitimde Reform ve Yenilik Girişimleri	16

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile Geliştirilen 2024 Eğitim Programının Genel Özellikleri.....	24
Bütüncül Eğitim	25
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin Program Bileşenleri- nin Kavramsallaştırma ve Sınıflama Örgüsü	26
Modelde Öğrenme ve Öğretme Yaşantıları	27
Üst Düzey Düşünme Becerileri	30
Öğrenme Çıktıları	40
Sosyal – Duygusal Öğrenme Becerileri	42
Erdem – Değer – Eylem Çerçevesi	45
Sistem Düşüncesi ve Okuryazarlık Becerileri	50
Bağlam Temelli Öğrenme	56
Proje Temelli Öğrenme	57
Sorgulamaya Dayalı Öğrenme	57
İş Birlikli Öğrenme	57
Okul Temelli Planlama	63
Çözümlü Test	66

2. BÖLÜM – MEVZUAT

1982 Anayasası Temel Hükümler	79
Çözümlü Test	83
Temel Hak ve Ödevler	91
Çözümlü Test	98
Yasama	112
Çözümlü Test	122
Yürütme	135
Çözümlü Test	139
Yargı	155
Çözümlü Test	162

TEMEL EĞİTİM KANUNLARI

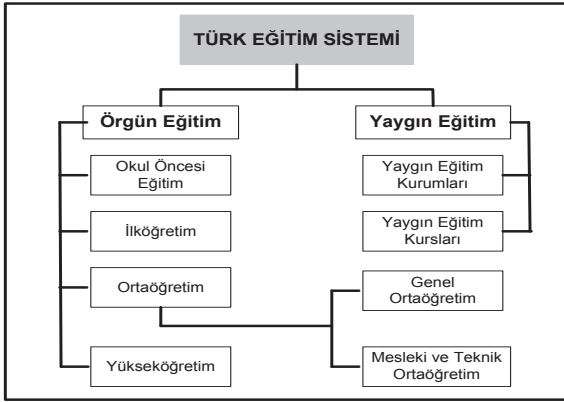
1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu	175
Çözümlü Test	186
222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu	195
Çözümlü Test	204
7528 Sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu	214
Çözümlü Test	229
Kaynakça	252

Türkiye’de Eğitimle İlgili Yasal Belirleyiciler

Türk eğitim sisteminin oluşturulmasında ulusal düzeyde başlıca belirleyiciler; ilgili yasalar, kalkınma planları, Millî Eğitim Şuraları ve hükümet programlarıdır.

Türk Eğitim sistemiyle ilgili başlıca yasalar arasında şunlar yer alır:

- ⇒ 430 sayılı *Tevhid-i Tedrisat Kanunu* (1924),
- ⇒ 789 sayılı *Maarif Teşkilatına Dair Kanun* (1926),
- ⇒ 222 sayılı *İlköğretim ve Eğitim Kanunu* (1961),
- ⇒ 1739 sayılı *Millî Eğitim Temel Kanunu* (1973),
- ⇒ 3308 sayılı *Mesleki Eğitim Kanunu* (1986),
- ⇒ 2547 sayılı *Yükseköğretim Kanunu* (1981).

Anayasalarda Eğitim

T.C. Anayasası’na (1982) göre eğitim; adalet, güvenlik ve sağlık gibi devletin temel işlevlerinden birisi olup devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır. MEB merkez teşkilâtı, taşra ve yurt dışı teşkilâtları, eğitim hizmetlerinin sunumunda önemli görevler üstlenmektedir.

Anayasa, devletin kuruluşu ile vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini düzenleyen temel yasadır. Türkiye’nin geçmişinde bugünkü anlamda ilk anayasa *Kanun-i Esasi*’dir (1876). Bu yasa, daha sonra yürürlükten kaldırılarak 1909’da bazı değişikliklerle yeniden yürürlüğe girmiştir. Bundan sonra da 1921’de ve 1924’te yasada bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bu yasalarda ilköğretimin zorunluluğu ilkesi yer almaktadır.

1961 yılında hazırlanan Anayasada, ilk, orta ve yükseköğretimle ilgili bazı maddeler vardır. Türkiye’de, 1960’dan sonra planlı kalkınma dönemine girilmiştir.

1961 Anayasası’na göre planlama, devletin bir görevi olarak tanımlanmıştır,

T.C. Anayasası’nda (1982) eğitimle ilgili hususlar daha ayrıntılı olarak yer almıştır.

Kitabımız içerisinde mevzuat kısmı 2. bölüm içinde ayrıntılı olarak yer almaktadır. Bu bölümde Türk Millî Eğitim Sistemi’nin genel yapısına yer verilmiştir. Mevzuat ile ilgili bilgiler için 2. bölüme bakınız...

T.C. Anayasası’na Göre Eğitim

Anayasa’da eğitimle ilgili hususlar, genel olarak “Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi” başlığı altında 42. maddede yer almakla birlikte, anayasanın diğer maddelerinde açıklanan bazı konular da eğitimle ilgilidir. Bu maddeler şunlardır:

- ⇒ *Din ve Ahlak Eğitimi* (madde 24),
- ⇒ *Düşünce ve Kanaatleri Açıklama ve Yayma Hürriyeti* (madde 26),
- ⇒ *Bilim ve Sanat Hürriyeti* (madde 27),
- ⇒ *Ananın ve Çocuğun Korunması ve Aile Planlaması Öğretimi* (madde 41),
- ⇒ *Gençliğin Korunması* (madde 58),
- ⇒ *Yabancı Ülkelerde Çalışan Vatandaşların Çocuklarının Eğitimi* (madde 62).
- ⇒ Anayasanın 24. ve 42. maddelerinde eğitimle ilgili yer alan hükümler yer almaktadır:
- ⇒ Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. 14. madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz. Din ve ahlak eğitim ve öğretimi, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak öğretimi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi, ancak kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanuni temsilcisinin talebini bağlıdır (madde 24).
- ⇒ Kimse eğitim-öğrenim hakkından yoksun bırakılmaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.
- ⇒ Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.
- ⇒ Eğitim ve öğretim hürriyeti, anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.
- ⇒ İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır. Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak kanunla düzenlenir.

- ⇒ Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımı yapar. Durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılabacak tedbirleri alır.
- ⇒ Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.
- ⇒ Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası anlaşma hükümleri saklıdır (madde 42).

Millî Eğitim Temel Kanunu

Anayasanın dışında Türk eğitim sisteminin diğer önemli belirleyicileri, doğrudan eğitimle ilgili kanunlardır. Bunlardan biri, *Tevhid-i Tedrisat* (Öğretimin Birleştirilmesi) Kanunu (1924) olup bu kanun, altı maddeden oluşur. Bu kanunla bir taraftan Maarif Vekâleti'ne, diğer taraftan Şerhiyye ve Evkaf Vekâleti'ne ya da özel vakıflara bağlı olarak faaliyet gösteren eğitim-öğretim kurumlarının tamamı, Maarif Vekâleti'ne bağlanır.

Eğitim sistemini düzenleyen diğer bir kanun ise *Millî Eğitim Temel Kanunu* (1973) olup söz konusu kanun; mevcut Türkiye Millî Eğitim Sisteminin düzenlenmesinde esas olan amaçlar, ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri, Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri kapsar. Aşağıda bu kanunda Millî Eğitimle ilgili yer alan temel amaçlar ile temel ilkeler verilmiştir.

Türk Millî Eğitiminin Amaçları

Genel Amaçlar: Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

- ⇒ Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulunan Atatürk milliyetçiliğine bağlı, Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

- ⇒ Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;
- ⇒ İlgî, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılabacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;
- ⇒ Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır (madde 2).

Özel Amaçlar: Türk Millî Eğitim ve öğretim sistemi, yukarıdaki genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir; çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkeler uygun olarak tespit edilir. Okul kademelerinin amaçları, okulların amaçları, derslerin amaçları Millî Eğitimin temel amaçları ışığında hazırlanmakta, ilgili öğretim kademesiyle ilgili program ve yönetmeliklerde yer almaktadır.

Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri

- Genellik ve Eşitlik:** Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır.
- Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları:** Millî Eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.
- Yöneltilme:** Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yerleştirilirler.
- Eğitim Hakkı:** İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.
- Fırsat ve İmkân Eşitliği:** Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır.
- Süreklilik:** Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

7. **Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği:** Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılâp ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlak ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ve evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.
8. **Demokrasi Eğitimi:** Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.
9. **Laiklik:** Din kültürü ve ahlak öğretimi ilkököl ve ortaokullar ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.
10. **Bilimsellik:** Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.
11. **Planlılık:** Millî Eğitimin gelişmesi, iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim-insan gücü-istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.
12. **Karma Eğitim:** Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.
13. **Eğitim Kampüsleri ve Okul ile Ailenin İş Birliği:** Aynı alan içinde birden fazla örgün ve/veya yaygın eğitim kurumunun bir arada bulunması hâlinde eğitim kampüsü kurulabilir ve bunların ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim kampüsü yönetimi oluşturulabilir.
14. **Her Yerde Eğitim:** Millî Eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim kurumu, okul öncesi eğitim çağı çocuklarına eğitim veren anaokulu, ana sınıfı ile uygulama sınıfını ifade eder. Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliğine göre, okul öncesi eğitim kurumları **anaokulu**, **ana sınıfı** ve **uygulama sınıfı** olarak gruplandırılmaktadır. **Anaokulu:** 36-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okulu, **Ana sınıfı:** 48-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde açılan sınıfı, **Uygulama sınıfı:** Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında çocuk gelişimi ve eğitimi alanında 36-66 aylık çocukların eğitiminin yapıldığı uygulama birimini ifade eder (Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde 4) .

Anaokulu ve uygulama sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 36 ayını tamamlayan ve 66 ayını doldurmamış çocukların kaydı yapılır. Ana sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 48 ayını dolduran ve 66 ayını doldurmamış çocuklar kaydedilir.

Kuruluş: Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okuluna bağlı anasınıfları hâlinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir (1739 S.K., 1973; Md.21) .

Amaç ve Görevler: Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,

Onları ilköğretime hazırlamak,

Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak,

Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.

İlköğretim

Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter (1739 S.K., 1973; Md.22).

Kuruluş: İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir (Md. 24).

Amaç ve görevler

İlköğretimin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak (1739 S.K., 1973; Md.23);

Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu millî ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;

Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.

İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere, ortaöğretimde devam edilebilecek okul ve programların hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmalar yapılır.

Ortaöğretim

Ortaöğretim; ilköğretime dayalı dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile mesleki eğitim merkezlerinin tümünü kapsar. Bu okul ve kurumları bitirenlere, bitirdikleri programın özelliğine göre diploma verilir. Ancak mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin diploma alabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen fark derslerini tamamlaması zorunludur (1739 S.K., 1973; Md.26).

Kuruluş: Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liseler ile mesleki eğitim merkezlerinden meydana gelir. Nüfusu az ve dağınık olan ve Millî Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir. Ortaöğretim kurumlarının öğrenim süresi, uygulanan programın özelliğine göre, Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir (1739 S.K., 1973; Md.29).

Amaç ve görevler: Ortaöğretimin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak (1739 S.K., 1973; Md.29);

Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,

Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

Bu görevler yerine getirilirken öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır.

Yükseköğretimle İlgili Yasalar ve Yönetmelikler

Anayasa ve Millî Eğitim Temel Kanunu ışığında Türkiye’de yükseköğretime düzenleyen çeşitli yasa ve yönetmelikler vardır. Türkiye’de yükseköğretimle ilgili yürürlükteki temel yasalardan biri, 2547 sayılı *Yükseköğretim Kanunu (1981)* olup bu kanun, *amaçlar, kapsam, tanımlar, genel hükümler, üst kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, öğretim elemanları, çalışma ve denetim, öğretim ve öğrenciler, memurlar ve diğer görevliler, disiplin ve ceza işleri, mali hükümler ve çeşitli hükümler* başlıklı bölümlerden oluşur.

Yükseköğretim Kanunu

Bu kanunun amacı; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personelle ilgili esasları düzenlemektir.

Türk Eğitim Sisteminin Yapısı

İlk düzenlemeler, Osmanlı Devleti döneminde yapılmıştır. Cumhuriyetten sonra Bakanlığın adında zaman içinde aşağıdaki gibi bazı değişimler olmuştur: *Maarif Vekaleti (1923-1935), Kültür Bakanlığı (1935-1941), Maarif Vekilliği (1941-1946), Millî Eğitim Bakanlığı (1946-1950), Maarif Vekaleti (1950-1960), Millî Eğitim Bakanlığı (1960-1983), Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı (1983-1989), Millî Eğitim Bakanlığı (1989-)*

Cumhuriyetten sonra eğitim sisteminde 789 sayılı *Maarif Teşkilatına Dair Kanun (1926)* ile bir düzenleme yapılmıştır. Bu yasayla MEB taşra teşkilatı kurulmuş, Bakanlık yapısı içinde başta *Talim ve Terbiye Dairesi (Kurulu)* olmak üzere bazı birimler eklenmiştir. Daha sonra 2287 sayılı *Maarif Vekâleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Kanun (1933)* ile bakanlık merkez teşkilatında yeni bir düzenleme yapılmış, bazı birimler eklenmiştir. Bunlardan sonra da zaman içinde eğitim sisteminin yapısında bazı değişiklikler olmuş; 3797 sayılı *Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a (1992)* göre yeniden düzenleme yapılmıştır. MEB'in en son yapısı, 1 Numaralı *Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne (2018)* göre oluşturulmuştur.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ GÖREVLERİ

Türk eğitim sistemi, kamu yönetiminde benimsenen modele göre, genel olarak merkeziyetçi olarak örgütlenmiş ve merkeziyetçi bir biçimde yönetilir. OECD ülkelerinde yapılan bir araştırmada Türk Millî Eğitim Sistemi, söz konusu ülkeler içinde en merkeziyetçi olarak örgütlenmiş eğitim sistemlerinin başında gelmektedir. Türkiye'de diğer bazı bakanlıklara bağlı olanlar dışında bütün eğitim-öğretim kurumları MEB'e bağlıdır. Yükseköğretim kurumları ise özel yasalara tabidir. MEB'in görevleri, yukarıda adı geçen *Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi* ile (2018) belirlenmiştir.

MEB'in temel görevi, Bakanlığa bağlı her kademe ve türdeki eğitim-öğretim kurumlarının çalışanlarına ve öğrencilerine ilişkin hizmetleri planlamak, uygulamak, denetlemek ve değerlendirmektir. Buna göre Millî Eğitim Bakanlığının görevleri şunlardır:

- ⇒ Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedeni, zihni, ahlaki, manevi, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek,
- ⇒ Eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve denetlemek, ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek,

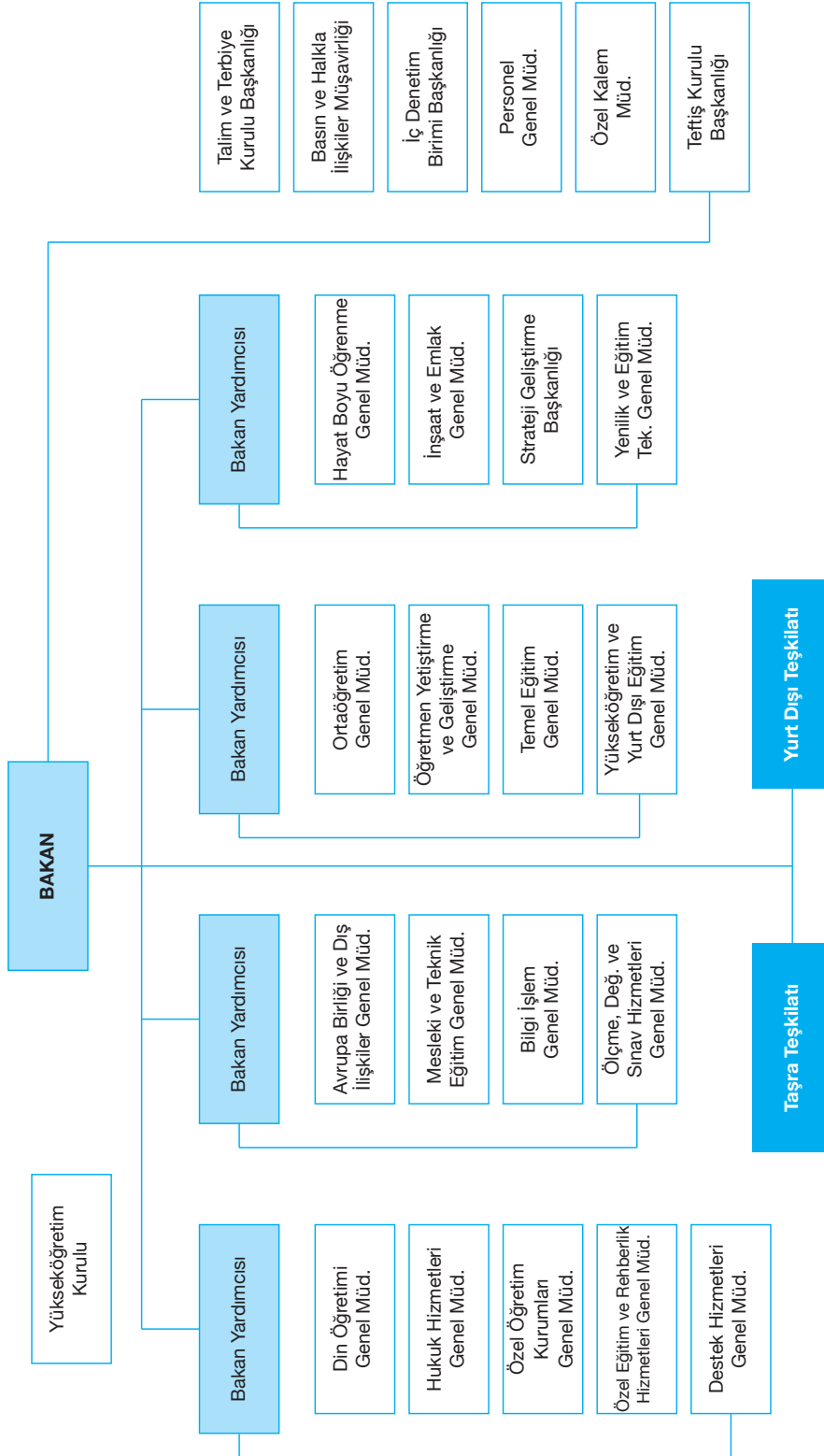
- ⇒ Eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik, ekonomik ve toplumsal gelişimin gerekleriyle uyumlu biçimde güncel teknik ve modeller ışığında tasarlamak ve geliştirmek,
- ⇒ Eğitime erişimi kolaylaştıran, her vatandaşın eğitim fırsat ve imkânlarından eşit derecede yararlanabilmesini teminat altına alan politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapmak, belirlenen politikaları uygulamak, uygulanmasını izlemek ve koordine etmek,
- ⇒ Kız öğrencilerin, engellilerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, belirlenen politikaları uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek,
- ⇒ Özel yetenek sahibi kişilerin bu niteliklerini koruyucu ve geliştirici özel eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek,
- ⇒ Yükseköğretim kurumları dışındaki eğitim ve öğretim kurumlarını açmak, açılmasına izin vermek ve denetlemek,
- ⇒ Yurt dışında çalışan veya ikamet eden Türk vatandaşlarının eğitim ve öğretim alanındaki ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çalışmaları ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde yürütmek,
- ⇒ Yükseköğretim dışında kalan ve diğer kurum ve kuruluşlarca açılan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumlarının denklik derecelerini belirlemek, program ve düzenlemelerini hazırlamak,
- ⇒ Yükseköğretimin Millî Eğitim politikası bütünlüğü içinde yürütülmesini sağlamak için, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu (1981) ile Bakanlığa verilmiş olan görev ve sorumlulukları yerine getirmek,
- ⇒ Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak,

NOT

MEB'in mevcut örgüt ve yönetim yapısı, yukarıda adı geçen *Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi* ile (2018) tanımlanmıştır. Buna göre MEB, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının her kademesindeki yöneticiler, üst kademe yöneticilerine karşı görevlerini mevzuata, plan, program ve emirlere uygun olarak düzenlemek ve yürütmekten sorumludur.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI

2025

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB-AGS ÖABT

TARİH ÖĞRETMENLİĞİ KONU ANLATIMLI

e-Kitaba ve video derslere
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Kitap

Video Ders Hediyesi

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. AŞ'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS ÖABT Tarih Öğretmenliği Konu Anlatımlı

ISBN 978-625-6128-29-3

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: Kasım 2024, Ankara

Proje-Yayın: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: İlknur Öztürk
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

Merhaba Sevgili Tarih Öğretmeni Arkadaşlarım,

MEB-AGS ÖABT, dört yıllık lisans eğitim hayatınızda kazandığınız yeterlilikleri ölçmek amacıyla yapılmaktadır. Sahip olduğu soru sayısı az ise de soruların atanma puanındaki etki oranı hayli yüksektir. Öğretmen adayı arkadaşlarımızın mesleki hayatı açısından çok önemli olan MEB-AGS ÖABT Tarih Hazırlık kitabını yazmak düşündüğünüzden daha zor oldu. Öncelikle yazacağımız MEB-AGS ÖABT Tarih kitabının sistematüğini oluşturmak gerekiydi ve “tarih” doğası gereği sistematüğü oluşturulması zor bir branştır. Tarihin bazı konuları hakkında, bilim insanlarının fikir birliğı içinde olmadığını görmekteyiz. Yine ÖSYM sorularının dahi geçmişteki bazı sorularda verdiği bilgilerle çelişir tutum içinde olduğunu bilmekteyiz. Tarihin diğere pozitif bilimlerdeki gibi bilimsel standartları tam olarak oturmamıştır. Belge ve bulgular değıştikçe bilgiler de değışebilmektedir. Neredeyse ülkemizde bulunan her üniversitede bir “tarih” bölümü bulunmaktadır. Peki, öğrenci arkadaşlarımızın üniversitelerde gördüğü tarih bölüm müfredatları aynı mıdır? Hayır! Hatta öğrenci arkadaşlarımız aynı üniversitede gördüğü seçmeli dersler itibarıyla dahi farklı dersler almaktadır. ÖSYM'nin öncelikle farklı nitelikteki bu öğrencileri aynı potada birleştirmesi, sorduğı soruların, öğrencilerin eğitim gördüğü üniversitelerin ders durumlarından kaynaklı farklılıkları sebebiyle mağduriyet oluşturmaması gereklidir. İşte ifade ettiğim bu konular, kitabın yazımı sırasında oluşturulacak sistematüğün önemli sorunlarından.

Yazım sürecinde kuşkusuz ki ilk kılavuzumuz ÖSYM olmuştur. ÖSYM'nin günümüze kadar sorduğı soruların tümünü inceleyerek kitabın altyapısını oluşturduk. Kitabımızı, ÖSYM sorularının bilgi ve yorumları eşliğinde yapılandırdık. Kitabımızın şekillenmesinde etkili olan bir diğere veri Millî Eğitim Bakanlığı ders kitaplarıdır. Öyle ya, Millî Eğitim Bakanlığına personel almak için yapılan sınav sorularında, Bakanlığın okullarda okuttuğı ders kitaplarından da faydalanmak mantıken gereklidir. Bunun dışında akademik camiada genel geçerliğı olan Halil İnalıcık, İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Enver Ziya Karal, Şerafettin Turan, Rifat Uçarol, Türk Tarih Kurumu ve Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları gibi çoğaltılabilecek bazı köşe taşı yazarlar ve eserler de kitabımız için temel dayanak olmuştur.

“Tarih” içine girdikçe küçüldüğümüzü hissettiğimiz bir alan. Okudukça bilgileniyor fakat bilgilendikçe “azlığımızı” hissediyoruz. Kitabı yazarken, öğrenci arkadaşlarımızın akademik derinliklerde boğulmasını önlemek amacıyla olabildiğince ince eleyip sık dokuduk. Üniversite ders kitaplarının sıkıcı sayfalarında, sizlerin sorumluluğunu taşıyor olmanın verdiği mesleki sorumlulukla motivasyonumuzu sağladık. 2019 yılında ÖSYM tarafından yapılan düzenlemelerle MEB-AGS ÖABT Tarih dersi konularına “Osmanlı Türkçesi” ünitesi de dâhil edilmiştir. Kitabımızı bu duruma uygun olarak güncelledik.

Öğretmen olma yolunda emin adımlarla yürüyen sizlerin yanında olmak ve eksiklerinizi tamamlamak amacıyla bu yayını hazırladık. Yoğun bir araştırma ve çalışma sürecinde hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi pegem@pegem.net adresini kullanarak ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Başarılar...

Kitabın içeriğı, MEB'in yapacağı program değışikliğı veya buna bağılı olarak ÖSYM'nin sınav içeriğinde yapacağı değışiklik durumunda, kitabın dijital hâlinde (aktivasyon geçerlilik süresince) güncellenerek siz değerli adaylara sunulur.

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Kitabın bölümleri altında video derslere erişim sağlayabilir.
- 3 Konu sonu testlerini çözebilir.

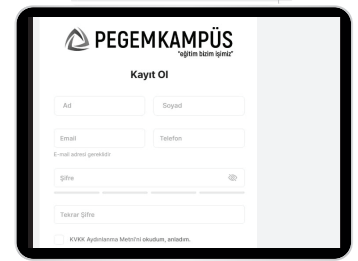

Yapay zekânın öğrenme analizini yapabilmesi için interaktif içeriklere etkileşim bırakmanız gerekmektedir. Etkileşim bırakmak için testlerde yer alan cevap seçeneklerini sistem üzerinde işaretlemeniz gerekmektedir. Böylelikle yapay zekâ bırakılan etkileşimler sonrasında sizin başarı durumlarınızı tespit ederek eksik tespitinizi gerçekleştirecektir.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

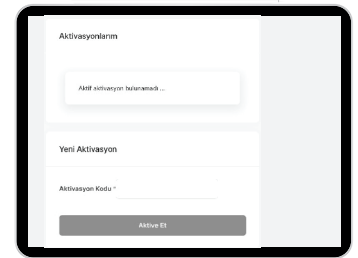
1. Adım Üyelik

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyelüğünüzü gerçekleştirebilirsiniz.

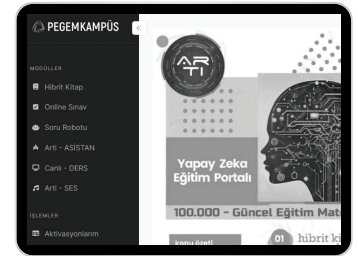
2. Adım Aktivasyon

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

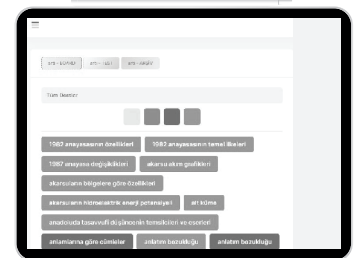
3. Adım Ürünlerim

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen **"Hibrit Kitap"** sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

4. Adım Yapay Zekâ Asistan

Hibrit kitaptaki işaretlemeleriniz doğrultusunda eksik tespitinizi yapabilmek için menüdeki **"Arti-Asistan"** sekmesine tıklayabilirsiniz. Eksiklerinizi tamamlamak ve daha fazla içerik görmek için pegemkampus.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın iç kapağında yer almaktadır. Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

**Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55**

ALAN BİLGİSİ	
1. Bölüm: Tarih Bilimi	
A. TARİH BİLİMİNE GİRİŞ.....	3
Tarih Biliminin Özellikleri.....	4
B. TARİH YAZICILIĞI.....	10
Tarih Yazım Türleri.....	10
Tarih Yazıcılığının Gelişimi.....	12
Türklerde Tarih Yazıcılığı.....	13
C. TARİHİN FAYDALANDIĞI BİLİM DALLARI.....	14
Çözümlü Test.....	17
Çözümler.....	20
2. Bölüm: Osmanlı Türkçesi	
Osmanlı Türkçesi.....	22
Arşiv ve Kütüphanelerde Osmanlı Türkçesi.....	22
Osmanlı Türkçesi ile Yazılmış Çeşitli Eserler.....	23
Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Hattatlar.....	24
Hat Sanatı Yardımcı Malzemeleri.....	25
Osmanlı Türkçesi ve Tarihî Seyri.....	25
Osmanlı Türkçesi Alfabeti.....	25
Harflerin Birleşme Durumları.....	28
Osmanlı Türkçesinde Yardımcı İşaretler.....	29
Ünlülerin Yazılışı.....	30
Rakamlar ve Noktalama İşaretleri.....	31
Osmanlıca Türkçesinde Okutucu Harfler.....	32
Osmanlı Türkçesinde Sayılar ile Gün ve Ay Adları.....	41
Çözümlü Test.....	45
Çözümler.....	48
3. Bölüm: Uygarlığın Doğuşu ve İlk Uygarlıklar	
A. TARİH ÖNCESİ DEVİRLER.....	50
Anadolu'nun Tarih Öncesi.....	52
B. TARİHİN ÇAĞLARA AYRILMASI.....	53
İlk Çağ'ın Genel Özellikleri (MÖ 3500-375).....	53
Orta Çağ'ın Genel Özellikleri (375-1453).....	54
Yeni Çağ'ın Genel Özellikleri (1453-1789).....	54
Yakın Çağ'ın Genel Özellikleri (1789-?).....	54
C. İLK ÇAĞ UYGARLIKLARI.....	55
Anadolu'da Kurulan Medeniyetler.....	55
Mezopotamya Uygarlıkları.....	59
Doğu Akdeniz Uygarlığı.....	63
Ege Uygarlıkları.....	65
Çözümlü Test.....	75
Çözümler.....	77
4. Bölüm: İlk Türk Devletleri	
A. TÜRKLERİN TARİH SAHNESİNE ÇIKIŞI VE İLK TÜRK DEVLETLERİ.....	78
Türk Kelimesinin Anlamı.....	78
Ana Yurtta Kurulan İlk Kültürler.....	78
Türklerin İlk Ana Yurdu.....	79
Orta Asya Türk Göçlerinin Sebepleri ve Sonuçları.....	79
İskitler (Sakalar).....	80
B. İLK TÜRK DEVLETLERİ.....	81
Asya Hun Devleti.....	81
Avrupa Hun Devleti (375-469).....	83
Kök Türkler (552-630).....	84
Kutluk Devleti (İkinci Kök Türk Devleti) (680-745).....	86
Uygur Devleti (744-840).....	87
Hazarlar (630-1006).....	89
Kırgızlar (840-1207).....	90
Türğişler (634-766).....	90
C. DİĞER TÜRK DEVLETLERİ.....	90
Avarlar (560-805).....	90
Bulgarlar (635 - 665).....	90
Macarlar (896-1526).....	91
Kumanlar (Kıpçaklar).....	91
Peçenekler (860-1091).....	92
Oğuzlar (Uzlar).....	92
Akhunlar (Eftalit) (350-564).....	93
Sabarlar (Sabirler) (515-576).....	93
Tabgaçlar (386-556).....	93
Karluklar (665-1221).....	93
Başkirtler.....	93
Kimekler.....	93
D. İLK TÜRK DEVLETLERİNDE KÜLTÜR VE UYGARLIK.....	94
Devlet Yönetimi.....	94
Ordu (Sü).....	97
Sosyal Yaşam.....	98
Hukuk.....	99
Ekonomi.....	100
Din ve İnanış.....	100
Yazı, Dil ve Edebiyat.....	101
Sanat.....	104
Bilim.....	106
Spor.....	106
Çözümlü Test.....	107
Çözümler.....	109
5. Bölüm: İslam Tarihi	
A. İSLAM TARİHİ VE UYGARLIĞI.....	110
İslamiyet Öncesi Dünyanın Genel Durumu.....	110
İslamiyet'in Doğuşu ve Yayılışı.....	112
Dört Halife Devri (632-661).....	116
Emevi Devleti (661-750).....	120
Endülüslü Emevi Devleti (756-1031).....	123
Ben-i Ahmer Devleti.....	124
Abbasi Devleti (750-1258).....	124
Diğer Devletler.....	127
B. İSLAM KÜLTÜR VE UYGARLIĞI.....	128
Devlet Yönetimi.....	128
Sosyal Hayat.....	128
İktisadi Hayat.....	129
Ordu Teşkilatı.....	129
Yazı, Dil ve Edebiyat.....	130
Eğitim ve Bilim Hayatı.....	130
Sanat.....	133
Çözümlü Test.....	134
Çözümler.....	136
6. Bölüm: Türk İslam Devletleri (X.-XIII. Yüzyıllar)	
A. TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULU.....	138
Talas Savaşı (751).....	138
B. İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ.....	139
İtil Bulgarları.....	139
Sacoğulları.....	139
Tolunoğulları (868-905).....	139
İhşidler (Akşitler) (925-969).....	139
Karahanlılar (840-1212).....	140
Gazneliler (963-1187).....	142
Büyük Selçuklu Devleti (1040-1157).....	144
C. DİĞER TÜRK – İSLAM DEVLETLERİ.....	151
Harzemşahlar.....	151
Eyyubiler.....	151
Memlükler.....	152
D. TÜRKİYE TARİHİ (XI. - XIII. YÜZYILLAR).....	152
Anadolu'ya İlk Türk Akınları.....	152
Anadolu'da Kurulan İlk Türk Beylikleri.....	153
Türkiye Selçuklu Devleti (1077-1308) (Anadolu Selçuklu Devleti).....	155
Uçlarda Hayat ve Beylikler.....	164
Anadolu Beylikleri'nin Genel Özellikleri.....	167
Türkiye'de Kurulan Diğer Devletler.....	168

E. TÜRK İSLAM DEVLETLERİNDE KÜLTÜR VE UYGARLIK	169
Devlet Yönetimi	169
Hukuk Sistemi	173
Toprak Sistemi	173
Askerî Teşkilat	175
Ekonomi	176
Sosyal Hayat	178
Din ve İnanış	178
Dil, Edebiyat ve Yazı	179
Eğitim ve Bilim	180
Sanat	184
Mimari	185
Çözümlü Test	190
Çözümler	192
7. Bölüm: Türk Dünyası (XIII. - XIX. Yüzyıl)	
TÜRK DÜNYASI (XIII. - XIX. YÜZYIL).....	194
Moğollar	194
Timur Devleti (1369-1507).....	196
Türkistan'daki Gelişmeler.....	197
Hindistan'da Türk Sultanlıkları ve Babürlüler.....	198
Hanlıklar Hakkında Genel Bilgiler.....	200
Çözümlü Test	201
Çözümler	203
8. Bölüm: Osmanlı Tarihi	
A. BEYLİKTEN DEVLETE (1302-1453)	205
XIV. Yüzyıl Başlarında Yakın Doğu ve Avrupa	206
Anadolu	206
Memlükler (1250-1517)	206
İlhanlı Devleti (1256-1335).....	206
Balkanlar ve Avrupa.....	207
Altın Orda Devleti (1227-1502).....	207
Kayıların Anadolu'ya Gelişi ve Yerleşmesi.....	207
Osmanlı Devleti'nin Kısa Sürede Gelişimini	
Sağlayan Nedenler	207
Osman Gazi Dönemi (1299-1326).....	208
Orhan Gazi Dönemi (1326-1362).....	209
I. Murat Dönemi (1362-1389).....	210
Yıldırım Bayezit Dönemi (1389-1402).....	212
Fetret Devri (1402-1413).....	214
Çelebi Mehmet Dönemi (1413-1421).....	215
II. Murat Dönemi (1421-1451).....	215
Çözümlü Test	218
Çözümler	220
B. DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ (1453-1595).....	222
Fatih Sultan Mehmet Dönemi (1451-1481).....	222
II. Bayezit Dönemi (1481-1512).....	227
Yavuz Sultan Selim Dönemi (1512-1520).....	228
Kanuni Sultan Süleyman Dönemi (1520-1566).....	230
II. Selim Dönemi (1566-1574).....	237
III. Murat Dönemi (1574-1595).....	237
Çözümlü Test	239
Çözümler	241
OSMANLI DEVLETİ KÜLTÜR VE UYGARLIK TARİHİ.....	243
Devlet Yönetimi	243
Osmanlılarda Ekonomik Hayat.....	260
Osmanlı Toplumunu	272
Osmanlı Devleti'nde Hukuk	276
Osmanlı Devleti'nde Eğitim.....	277
Osmanlı Devleti'nde Bilim.....	279
Osmanlı Devleti'nde Dil, Yazı ve Edebiyat	282
Osmanlı Devleti'nde Sanat	284
Osmanlı Devleti'nde Mimari	285
Çözümlü Test	289
Çözümler	291

C. ARAYIŞ YILLARI (XVII. YÜZYIL)	293
Arayış Yıllarında Osmanlı Devleti – Avusturya İlişkileri	293
XVII. Yüzyıl'da Osmanlı Devleti – İran İlişkileri	294
XVII. Yüzyıl'da Osmanlı Devleti - Lehistan İlişkileri.....	295
XVII.Yüzyılda Osmanlı Devleti-Venedik İlişkileri	295
Osmanlı - Malta İlişkileri	296
Osmanlı - Rusya İlişkileri.....	296
II. Viyana Kuşatması ve Kutsal İttifak Savaşı	296
İç İsyanlar	298
XVII. Yüzyıl İsyanlarının Özellikleri.....	300
Avrupa'nın Gelişimine Seyirci Kalan Osmanlı	300
XVII. Yüzyıl Islahat Hareketleri	301
Çözümlü Test	304
Çözümler	306
D. XVIII. YÜZYIL'DA DEĞİŞİM VE DİPLOMASİ.....	308
III. Ahmet Dönemi (1703-1730).....	308
I. Mahmut Dönemi (1730-1754)	310
III. Mustafa Dönemi (1757-1774)	311
I. Abdülhamit Dönemi (1774-1789).....	312
III. Selim Dönemi (1789-1807).....	313
XVIII.Yüzyıl'da Osmanlı Devleti'nin Islahatları.....	315
Çözümlü Test	320
Çözümler	322
9. Bölüm: En Uzun Yüzyıl (1800-1922)	
XIX. YÜZYIL SİYASİ TARİH.....	323
II. Mahmut Dönemi (1808-1839)	324
Abdülmecit Dönemi (1839-1861).....	328
Abdülaziz Dönemi (1861-1876).....	331
V. Murat Dönemi (1876)	333
II. Abdülhamit Dönemi (1876-1909)	333
XIX. YÜZYIL'DA REFORM HAREKETLERİ	338
II. Mahmut Dönemi Yenilik Hareketleri.....	339
Sultan Abdülmecit Dönemi Yenilik Hareketleri	341
Sultan Abdülaziz Dönemi Yenilik Hareketleri	342
I. Abdülhamit Dönemi Yenilik Hareketleri	344
Osmanlı Devleti'nde Basın Yayın Hareketleri	347
Çözümlü Test	350
Çözümler	352
OSMANLI DEVLETİ'NDE DEMOKRATİKLEŞME	
HAREKETLERİ	354
Sened-i İttifak	354
Tanzimat Fermanı.....	355
Islahat Fermanı	357
Kanunuesasi'nin ve I. Meşrutiyet'in İlanı	358
İstibdad (Mutlakiyet) Dönemi (1878-1908).....	360
II. Meşrutiyet'in İlan Edilmesi.....	361
1909 Anayasa Değişiklikleri	362
II. Meşrutiyet Dönemi'nde Siyasal Gruplar ve Partiler	363
Osmanlı Devleti'nde Çalışma Hayatı	365
Osmanlı Devleti'nde Darbeler	365
Çözümlü Test	368
Çözümler	370
10. Bölüm: XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti	
XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ'NDE	
DAĞILMAYI ÖNLEME ÇABALARI	372
1. Osmanlıcılık	372
2. İslamcılık	373
3. Türkçülük (Turancılık)	373
4. Batıcılık	374
5. Teşebbüs-i Şahsi ve Adem-i Merkeziyetçilik	374

6. Sosyalizm.....	375
Dünyanın Genel Görünümü.....	375
31 Mart Vakası.....	376
Trablusgarp Savaşı (1911).....	377
Balkan Savaşları.....	378
I. Dünya Savaşı.....	382
Çözümlü Test.....	394
Çözümler.....	396

11. Bölüm: Millî Mücadele Dönemi

I - MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ.....	398
A. MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI.....	398
İzmir'in İşgali (15 Mayıs 1919).....	401
Kuvayimilliyeye Ruhunu.....	402
B. CEMİYETLER.....	402
Millî Varlığa Yararlı Cemiyetler.....	403
Zararlı Cemiyetler.....	406
C. MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ.....	408
Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkması (19 Mayıs 1919).....	408
Osmanlı Hükümeti'nin Millî Mücadele ve Mustafa Kemal'e Karşı Tutumu.....	417
D. MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ'NDE BASIN HAYATI.....	425
Kurtuluş Savaşı'nın Mali ve Askerî Kaynakları.....	427
TBMM'ye ve Millî Mücadele'ye Karşı Çıkan İsyancılar.....	428
E. SEVR ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920).....	432
Sevr Antlaşması'nın Özellikleri.....	434
Bilecik Görüşmeleri (5 Aralık 1920).....	434
Çözümlü Test.....	435
Çözümler.....	437

II - KURTULUŞ SAVAŞI DÖNEMİ.....	439
A. DOĞU VE GÜNEY CEPHELERİ.....	439
Doğu Cephesi.....	439
Güney Cephesi.....	440
B. BATI CEPHESİ.....	441
Düzenli Orduların Kurulması.....	442
Gediz Savaşı.....	443
I. İnönü Savaşı (10 Ocak 1921).....	443
II. İnönü Savaşı (23 Mart-1 Nisan 1921).....	447
Kütahya - Eskişehir Savaşları (10-24 Temmuz 1921).....	448
Sakarya Savaşı (23 Ağustos-13 Eylül 1921).....	449
Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı (26 Ağustos-9 Eylül 1922).....	452
C. MİLLÎ MÜCADELE'NİN SANAT VE EDEBİYATA YANSIMALARI.....	455
Çözümlü Test.....	456
Çözümler.....	458

12. Bölüm: Atatürk Dönemi

I - TÜRK DIŞ POLİTİKASI.....	460
LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI.....	460
Saltanatın Kaldırılması.....	460
Lozan Barış Konferansı'na Katılan Devletler.....	461
Lozan'a Katılacak Türk Delegeleri.....	461
Lozan'da Görüşülen Konular.....	462
Lozan Konferansı'nda Karşılaşılan Güçlükler.....	462
Lozan Antlaşması'nın Önemli Özellikleri.....	465
II - ATATÜRK DÖNEMİ DIŞ POLİTİKASI.....	466
A. 1923-1938 YILLARI ARASINDA TÜRK DIŞ POLİTİKASI.....	466
Türk - Yunan İlişkileri Nüfus Mübadelesi.....	466
Fener Rum Patrikhanesi Sorunu.....	467
Türkiye - İngiltere İlişkileri Musul Sorunu (Irak Sınırı).....	467

Türk - Fransız İlişkileri.....	468
Türkiye - İtalya İlişkileri.....	470
Türk - Sovyet İlişkileri.....	470
B. 1932-1938 YILLARI ARASINDA TÜRK DIŞ POLİTİKASI.....	470
Türkiye'nin Milletler Cemiyetine Üye Olması (1932).....	471
Türkiye ve Balkan Antantı (9 Şubat 1934).....	471
Türkiye ve Akdeniz Paktı (Ocak 1936).....	472
Montrö Boğazlar Sözleşmesi (20 Temmuz 1936).....	472
Sadabat Paktı ve Türkiye (8 Temmuz 1937).....	473
Nyon Konferansı ve Türkiye.....	474
Hatay'ın Ana Vatan'a Katılması (Sancak Sorunu).....	474

Çözümlü Test.....476

Çözümler.....478

III - ATATÜRK DÖNEMİ İÇ OLAYLAR.....	480
A. II. TBMM'NİN AÇILMASI (11 Ağustos 1923).....	480
B. ANKARA'NIN BAŞKENT OLMASI (13 Ekim 1923).....	480
C. CUMHURİYET'İN İLAN EDİLMESİ (29 Ekim 1923).....	480
D. 1924 ANAYASASI'NIN KABUL EDİLMESİ (20 Nisan 1924).....	483
E. HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 Mart 1924).....	484
F. ŞERİYE VE EVKAF VEKALETİNİN KALDIRILMASI.....	485
G. ORDUNUN SİYASETEN AYRILMASI.....	485
H. TEVHİDİ TEDRİSAT KANUNU'NUN KABUL EDİLMESİ.....	486
I. ATATÜRK DÖNEMİ'NDE SİYASİ PARTİLER VE ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ ÇABALARI.....	486
Cumhuriyet Halk Fırkası (9 Eylül 1923).....	487
Terakkiverver Cumhuriyet Fırkası (17 Kasım 1924).....	488
Serbest Cumhuriyet Fırkası (12 Ağustos 1930).....	491
İ. MUSTAFA KEMALİN HAYATI.....	495

Çözümlü Test.....499

Çözümler.....501

IV - ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI.....	503
A. İNKILAP KELİMESİNİN ANLAMI VE ÖZELLİKLERİ.....	503
B. HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR.....	503
Medeni Kanun'un Kabul Edilmesi (17 Şubat 1926).....	504
C. EĞİTİM ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR.....	505
Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun Kabul Edilmesi (3 Mart 1924).....	506
Medreselerin Kapatılması (11 Mart 1924).....	507
Azınlık Okulları ve Yabancı Okullar Hakkında Yapılan Düzenlemeler.....	508
Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun'un Kabul Edilmesi (2 Mart 1926).....	508
Yeni Türk Harflerinin Kabul Edilmesi (1 Kasım 1928).....	509
Millet Mekteplerinin Açılması (24 Kasım 1928).....	510
Atatürk Dönemi Tarih Anlayışı ve Türk Tarih Kurumunun Kurulması.....	510
Atatürk Dönemi "Dil" Çalışmaları ve Türk Dil Kurumunun Açılması (1932).....	511
Üniversite Reformu (1933).....	512
Halk Eğitimi Alanındaki Faaliyetler.....	512
D. KÜLTÜR VE SANAT ALANINDA GELİŞMELER.....	512
E. SOSYAL YAPIDA ve SAĞLIK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR.....	514
Şapka İnkılabı'nın Yapılması (25 Kasım 1925).....	514
Kılık, Kıyafet İnkılabı (3 Aralık 1934).....	515
Tekke, Zaviye, Türbelerin Kapatılması Hakkında Kanun'un Kabulü (30 Kasım 1925).....	515
Miladi Takvim ve Uluslararası Saat Uygulamasının Kabulü, Ölçü ve Hafta Sonu Tatilinin Değiştirilmesi.....	516
Soyadı Kanunu'nun Kabulü (21 Haziran 1934).....	517
Ünvan ve Lakapların Kullanılmasının Yasaklanması (26 Kasım 1934).....	517
Türk Kadınına Verilen Haklar.....	517
Sağlık ve Sosyal Yardım Alanında İnkılaplar.....	518

F. EKONOMİ ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR.....	518
İzmir İktisat Kongresi (17 Şubat 1923).....	519
Tarım Alanında Gelişmeler.....	519
Aşar Vergisinin Kaldırılması.....	520
G. TİCARET ALANINDAKİ GELİŞMELER.....	521
Kabotaj Kanunu'nun Kabul Edilmesi (1 Temmuz 1926) ..	521
Gümrük Koruma Kanunu'nun Kabul Edilmesi (1929) ..	521
H. SANAYİ ALANINDAKİ GELİŞMELER.....	522
Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun Kabul Edilmesi.....	522
Devletçi Ekonomi Modelinin Kabulü.....	522
Beş Yıllık Sanayi Planlarının Hazırlanması.....	523
I. MADENCİLİK ALANINDAKİ GELİŞMELER.....	523
İ. ULAŞIM ALANINDAKİ GELİŞMELER.....	523
J. BANKACILIK ALANINDAKİ GELİŞMELER.....	524
İş Bankası (26 Ağustos 1924).....	524
Sanayi ve Maden Bankası (19 Nisan 1925).....	524
Emlak ve Eytam Bankası (22 Mayıs 1926).....	525
Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (11 Haziran 1930).....	525
Sümerbank (1933).....	525
1929 Dünya Ekonomi Bunalımı'nın Türkiye Ekonomisi Üzerine Etkileri.....	525
Ekonomi Alanındaki Diğer Gelişmeler.....	526
V - ATATÜRK İLKELERİ.....	527
ATATÜRKÇÜLÜK.....	527
CUMHURİYETÇİLİK İLKESİ.....	527
MİLLİYETÇİLİK İLKESİ.....	528
LAİKLİK İLKESİ.....	530
HALKÇILIK İLKESİ.....	530
DEVLETÇİLİK İLKESİ.....	531
İNKILAPÇILIK İLKESİ.....	532
VI - ATATÜRK İLKELERİ VE ANAHTAR KELİMELER.....	533
İNKILAPLAR VE İKİLİKLERİN KALDIRILMASI.....	535
VII - ATATÜRK'E GÖRE MİLLİ GÜÇ UNSURLARI.....	535
Çözümlü Test.....	537
Çözümler.....	540
13. Bölüm: Orta Çağ'dan XX. Yüzyıl'a Dünya Tarihi	
A. ORTA ÇAĞ TARİHİ.....	542
Feodalite Sistemi.....	542
Orta Çağ Avrupasında Sosyal Sınıflar.....	542
Orta Çağ'da Kilise ve Siyaset İlişkisi.....	543
Orta Çağ Siyasi Tarihi.....	544
Coğrafi Keşifler.....	546
Yeni Çağ Avrupasının Küresel Güçleri.....	549
Rönesans Hareketleri (Yeniden Doğuş).....	549
Avrupa'da Reform Hareketleri.....	552
XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Avrupa.....	555
B. YAKIN ÇAĞ'DA AVRUPA.....	566
Fransız İhtilali (1789).....	566
Avrupa Dışı Dünya: Batı Karşısı İlk Hareketler.....	575
Sanayi İnkılabı.....	577
Çözümlü Test.....	583
Çözümler.....	585
14. Bölüm: Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi	
XX. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA.....	587
A. I. DÜNYA SAVAŞI.....	587
Paris Barış Konferansı.....	587
I. Dünya Savaşı Sonrasında Yapılan Barış Antlaşmaları..	588
B. SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLER BİRLİĞİ (SSCB), ORTA ASYA'DAKİ TÜRK DEVLET VE TOPLULUKLARI..	588
Çarlık Rusyasının Yıkılışı ve Bolşevik İhtilali.....	588
Rusya'nın Orta Asya'yı İstilasını.....	590
SSCB Yönetimindeki Türk Topluluğunun Durumu	590
Basmacı Hareketi.....	591
C. ORTA DOĞU'DA MANDA YÖNETİMLERİNİN KURULMASI.....	591
İngiltere ve Orta Doğu.....	593
Fransa ve Orta Doğu.....	593
D. UZAK DOĞUDA YENİ GÜÇ: JAPONYA.....	593
E. 1929 DÜNYA EKONOMİ KRİZİ.....	594
Ekonomik Kriz Öncesi Dünya.....	594
Ekonomik Krizin Ortaya Çıkışı (Kara Perşembe).....	594
İki Savaş Arası Dönemde Avrupa.....	595
Avrupa'da Sosyal ve Ekonomik Hayat.....	597
İki Savaş Arası Dönemde Dünya.....	599
Atatürk Dönemi Dış Politika.....	600
F. II. DÜNYA SAVAŞI.....	601
Savaş Öncesinde Gelişmeler.....	601
Avrupa'da Savaş.....	605
Kuzey Afrika'da Savaş.....	607
Asya ve Pasifik'te Savaş.....	607
Barışa Doğru.....	608
Savaşın Etkileri.....	613
Savaş Yıllarında Türkiye.....	615
G. SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ.....	620
Doğu Bloku'nun Kuruluşu.....	620
Batı Bloku'nun Kuruluşu.....	624
Paylaşılmayan Orta Doğu.....	626
Uzak Doğu'da Gelişmeler.....	628
Asya ve Afrika'nın Kurtuluşu.....	629
Soğuk Savaş Dönemi'nde Türkiye.....	631
Türkiye'de Hayat.....	632
Soğuk Savaş Dönemi'nde Dünya.....	636
H. YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI.....	637
Uluslararası İlişkilerde Değişim Süreci.....	637
Yumuşama Dönemi Politikaları.....	638
Yumuşama Dönemi Çatışmaları ve Anlaşmazlıkları.....	639
Barış İçinde Bir Arada Yaşama.....	641
Arap İsrail Savaşları.....	643
Uluslararası Politikada Petrolün Yeri.....	646
Irak - İran Savaşları (1980-1988).....	647
Yumuşama Dönemi Dünya.....	648
Türk Dış Politikası.....	650
Yumuşama Dönemi'nde Türkiye'nin ABD ve SSCB İle Olan İlişkileri.....	652
Türkiye'de Bunalımlı Yıllar (1960-1983).....	654
Türkiye Cumhuriyeti'nde Darbeler ve ABD.....	656
I. KÜRESELLEŞEN DÜNYA.....	658
SSCB'de Politika Değişiklikleri ve Nedenleri.....	658
Türk Cumhuriyetlerinin Bağımsız Olması.....	660
Doğu Bloku'ndan Sonra Avrupa'da Yeni Arayışlar.....	663
NATO'nun Avrupa'da Genişlemesi.....	664
Avrupa Birliği ve Dünya.....	664
Yeni Oluşum Sürecinde Balkanlar.....	666
Orta Doğu, Afganistan ve Arap Baharı.....	668
Değişen Dünya ve Türk Dış Politikasının Genel Özellikleri.....	671
İ. DÜNYADAKİ GELİŞMELER.....	675
Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelerin Etkileri.....	675
Küreselleşme ve Etkileri.....	676
1980 Sonrası Türkiye.....	676
Çözümlü Test.....	684
Çözümler.....	686
KRONOLOJİ.....	688
KAYNAKÇA.....	729

ALAN BİLGİSİ

